

Ny utvikling rundt flytting av DOT og prøveordning

Etter at Stortinget i fjor stoppet regjeringens planer om overflytting av ansvaret for den offentlige tannhelsetjenesten (DOT) fra fylkeskommunene til kommunene, og i stedet vedtok en prøveordning for inntil 15 interesserte kommuner, har det vært stille i saken. Nå er det ny utvikling for prøveordningens del.

Sent i februar 2018 kontaktet Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) landets fylkesmenn for å kartlegge den kommunale interessen for midlertidig å overta ansvaret for DOT. Fristen for fylkesmennene til å komme med tilbakemelding til HOD er 28. mai. HOD har ansvaret for å legge til rette for prøveordningen. På bakgrunn av fylkesmennenes kartlegging og tilbakemelding til departementet, vil det senere gå ut et eget brev med nærmere informasjon til kommuner som har meldt sin interesse, slik at de gis mulighet til å søke om deltakelse i prøveordningen, fremgår det av brevet fra HOD.

Det fremgår av brevet fra HOD at det er mange krav og vilkår kommunene må oppfylle for å få delta i prøveordningen. Kommunene må ta initiativ til dialog med fylkeskommunene for å utrede hvordan en virksomhetsoverdragelse kan gjennomføres, og de må kunne dokumentere dette for HOD. Først på søknadstidspunktet vil kommuner som har meldt sin interesse, ha fått informasjon om de økonomiske premissene for deltakelsen. Det økonomiske tilskuddet vil, ifølge brevet til fylkesmennene, bestå av uttrekk fra fylkeskommunenes rammetilskudd.

Vår vurdering er at det er satt mange krav og vilkår til kommunene, uten at

det faktisk fremgår hvordan økonomien i ordningen blir. Premissene er derfor svært uklare, og det vil kreve mye av kommunene å gå inn i denne prosessen.

Evalueringen av prøveordningen er i stortingsvedtaket beskrevet som et viktig grunnlag når saken igjen skal tas opp i 2023. Derfor er det beklagelig at Stortinget ikke angir hvordan evalueringen skal gjennomføres. Det er lite sannsynlig at resultater fra en evaluering fra det som trolig vil være store kommuner med gode forutsetninger for å ta ansvar for tjenesten, vil gi gode indikasjoner på hva som vil være problemet med en fullstendig flytting av ansvaret – også til de små kommunene.

Disse vil antagelig fortsatt ha behov for omfattende interkommunale samarbeidsløsninger – noe vi har problematisert i våre høringsuttalelser i saken. Vi er dessuten bekymret for at store kommuner som går inn i en prøveordning, vil medføre en svært usikker og uoversiktlig situasjon for den fylkeskommunale tannhelsetjenesten i resten av fylket og for tannhelsetilbudet til befolkningen der.

Fordi prøveordningen vil være forbeholdt ytterst få kommuner og er tidsbegrenset, vil vi også komme i en situasjon hvor nytt lovverk iverksettes på forskjellige tidspunkt – og kun i de berørte kommunene. Dette vil skape en uoversiktlig og komplisert rettslig situasjon, med usikkerhet for både ansatte og brukere av Den offentlige tannhelsetjenesten.

Vi er derfor svært usikre på om kommunene vil se det som hensiktsmessig å søke om å få ta over tannhelsetjenes-

ten. Hverken faglige, administrative eller økonomiske konsekvenser av forslaget om en prøveordning for tannhelsetjeneste i kommunene er utredet. Ordningen fremstår derfor som meget omfattende, komplisert og krevende å iverksette.

Stortinget har også vedtatt å endre helse- og omsorgstjenesteloven, pasient- og brukerrettighetsloven og dessuten å oppheve tannhelsetjenesteloven. Stortinget har dermed lagt lovmessig til rette for endringer i tråd med forslaget som var fremlagt av regjeringen. En slik lovendring vil uansett ikke iverksettes før en eventuell prøveordning igangsettes, og lovendringen vil da bare tre i kraft for de kommunene som inngår i prøveordningen. Forøvrig vil dagens lovverk fortsatt være gjeldende.

Vi står fortsatt på våre primære argumenter mot en overflytting – og vi er bekymret for en prøveordning. Ekspertutvalget som så på nye oppgaver til de nye regionene, har levert en rapport hvor de blant annet foreslår en samling på regionalt nivå av flere tjenester som det kan være svært aktuelt for tannhelsetjenesten å samarbeide med. Eksempler er barnevern og spesialisthelsetjenester. Dette er veldig interessante tanker som svekker argumentene for å flytte den offentlige tannhelsetjenesten fra regionene.

NTF vil følge nøye med i det som skjer videre i saken.

Camilla Hanser Steinum